



Република Србија  
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД  
Рев2 482/2014  
16.07.2015. године  
Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца С.Н. из Н., чији је пуномоћник Б.Ч., адвокат из Н., против туженог ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“, РЈ поштанског саобраћаја Ниш, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 928/14 од 14.10.2014. године, у седници одржаној 16.07.2015. године донео је

**ПРЕСУДУ**

**ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 928/14 од 14.10.2014. године тако што се одбија жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Нишу П1 2754/12 од 24.10.2013. године.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2754/12 од 24.10.2013. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено решење туженог од 29.10.2012. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду са анексима, а тужени обавезан да га врати на рад и призна му сва права из радног односа. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкова поступка од 106.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 928/14 од 14.10.2014. године, преиначена је првостепена пресуда, па је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог од 29.10.2012. године, којим му је отказан уговор о раду са анексима, те да се обавеже тужени да га врати на рад и призна му сва права из радног односа, па је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је био у радном односу код туженог на радном месту возача моторног возила, до доношења побијаног решења од 29.10.2012. године, којим му је, применом члана 179. тачка 2. Закона о раду, отказан уговор о раду са анексима, због повреде радне обавезе из члана 98. тачка 1. Колективног уговора – непрописно и несавесно извршавање радних обавеза. Стављено му је на терет да се 19.05.2012. године, приликом точења горива на бензинској станици, понашао неуобичајено, јер осим што је гориво сипао у резервоар, исто је сипао и у канту, коју је држао у приколици службеног возила, из чега је тужени закључио да је то учинио у намери да гориво наточено у канту искористи за личне потребе. Испитујући законитост побијаног решења, судови су утврдили и да је код туженог била обавеза да се сва возила на крају туре снабдеју горивом по принципу „пуног резервоара“, што је возаче обавезивало да пре паркирања возила, резервоар напуне до врха. Међутим, с обзиром да се приликом пуњења резервоара горивом, на његовом врху ствара пена која прави „ваздушни чеп“, због кога резервоар не може да се напуни до краја (јер када се пена спусти има мање горива), а због чега су неки возачи кажњени - отказом уговора о раду, то су се возачи самоиницијативно договорили да резервоар допуњују горивом из канте. На овај начин је поступао и тужилац, али овом радњом туженом није проузрокована никаква штета, што тужени и не спори, јер утврдио да нема неслагања у документацији у вези са радњом тужиоца, нити је било мањка горива приликом пописа стања горива на бензинској станици.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и поништио решење туженог, налазећи да у радњама тужиоца нема противправности, имајући у виду да је био у обавези да поступи по писменом и усменом налогу послодавца, да по звршетку туре возило остави са пуним резервоаром горива, што је технички било немогуће извршити, па је радњу која му је стављена на терет предузео у циљу извршења ове своје обавезе.

Код истог чињеничног стања, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да запослени немају право да самоиницијативно и без знања и одобрења послодавца мењају организацију рада и уводе нова правила поступања у процесу обављања поверених послова, чак и када сматрају да би такве промене биле у корист послодавца, па је и тужилац, држањем канте за гориво у службеном возилу, поступио супротно одредби члана 22. став 1 тачка 3. Правилника туженог о организацији линија реда превоза, којом је прописано да се у транспортном средству за превоз поштанског материјала могу превозити само поштански материјали из тачке 2 овог Правилника. На овај начин другостепени суд налази да је тужилац учинио повреду из члана 22. став 1 тачка 3. наведеног Правилника, те да му је основано отказан уговор о раду, због чега је и тужбени захтев одбијен као неоснован.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 и 61/05), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду.

Дакле, неопходан услов за постојање наведеног отказног разлога је кривица запосленог (свест и намера) за предузету противправну радњу, која представља биће повреде радне обавезе. Одсуство противправности чини поступак запосленог допуштеним, па се у том случају не може говорити ни о повреди радне обавезе.

Одредбом члана 98. тачком 1. Колективног уговора туженог, као повреда радне обавезе утврђено је – непрописно и несавесно извршавање радне обавезе.

У конкретном случају тужилац је на крају смене напунио резервоар возила горивом до пуног нивоа на за то одређеној бензинској станици. Начин на који је тужилац то учинио, да би поступио у складу са наредбом послодавца да се возила на крају туре паркирају снабдевана горивом по принципу „пуног резервоара“, допуњавањем резервоара горивом из канте, не указује нити води закључку да је овом радњом истакао гориво у намери да га искористи за личне потребе, како то налази тужени приликом доношења побијаног решења.

Имајући у виду да су на овај начин поступали и други возачи да би задовољили захтев туженог - да се преда возило са пуним резервоаром, да у понашању тужиоца нема елемената противправности, јер је утврђено да (овом радњом тужиоца) за туженог није настала било каква штета, Врховни касациони суд налази да је правилан закључак првостепеног суда да овакво понашање тужиоца не представља непрописно, несавесно или неблаговремено извршавање радних обавеза, које је као отказни разлог предвиђено чланом 98. став 1. Колективног уговора туженог, што значи да није наступио ни основ за престанак радног односа, а што и решење о отказу уговора о раду, донето на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Сл.гласник РС“ бр.24/05 и 61/05), чини незаконитим, па је првостепеном пресудом, као такво правилно и поништено, уз усвајање захтева тужиоца за враћање на рад, применом члана 191. став 1. Закона.

Законитост одлуке о престанку радног односа запосленом, суд испитује у границама разлога који су му стављени на терет одлуком послодавца, што значи да се не може у судском поступку утврдити да је основ за престанак радног односа наступио радњом запосленог, која у одлуци послодавца није наведена као повреда радне обавезе или радне дисциплине.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да другостепени суд, погрешном применом материјалног права, закључује да је тужиоцу правилно отказан уговор о раду, јер је држањем пластичне канте у службеном возилу учинио повреду радне обавезе предвиђену чланом 22. став 1. тачка 3. Правилника о организацији линија реда превоза (без обзира што није учинио и повреду из

члана 98. тачком 1. Колективног уговора), а ово из разлога што одлуком туженог наведена повреда тужиоцу није ни стављена на терет.

Како је другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права, Врховни касациони суд је, применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену и потврдио првостепену пресуду, односно одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија  
Весна Поповић,с.р.**